

Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE
Vineri, 23 Iulie 2021 10:45 -

Ne preocupă acum motivul pentru care Gașpar Grațiani intră în partida pro-polonă ? Doar pentru a-și păstra capul ? Ca negociator abil, el era un om destul de valoros (căci după moartea sa, cei vinovați plătesc cu propriile capete la porunca unui vodă agreat de turci, din boier moldovean turcit), deci teoretic avea puține motive de îngrijorare pentru grumazul și capul său.

Trebuie explicat că în afară de plata haraciului, Principatele mai erau datorare cu „zahareaua” (furnizarea celor necesare armatei otomane, adică alimente), în caz de conflict (în principal cu polonii în zona Moldovei). Și pentru zaharea trebuia o mobilizare importantă, căci nu erau ușor de strâns (vorbit de soldați cu restricții alimentare pe motive religioase., deci cu nevoi particulare). Sesizăm dificultatea strângerii zaharelei în scrierea lui Ianache Văcărescu <Istoria Othomanicească> și pentru că ordia otomanicească pornea câtă frunză și iarbă la război (de trebuiau să se ferească Principatele și de arșiță și de geruri, doar ca să fie recoltă mare la trecerea oprdiei) , pag. 162: <În hasul Giurgiului o mie și șapte sute de familii veniseră cu carele lor dîn Ilfov, dîn Vlașca și din Telorman și hălăduia în ocrotirea mea în has, ca să aflu în slujba împărătească și pe unde lăcuia în has le făcusem sate și orânduise un harbagiu împărătescu prin toate satele, să nu-i supere cinevaș. Și pe toată zioa aducea în ordie câte o mie dă cară și mai multe, dă vindea cum vrea feluri dă lucruri: fân, lemne, zaharele de tot felul și făcea alișveriș cu îndestulare. În acest fel s-au urmat până s-au întors ordia înapoi. Și prea înalții stăpâni cu multă bucurie să veselea dă credința și sacadatul rumânilor și nu s-au bântuit nici măcar cu un paiu>.

Vedem că turcii plăteau ceva (din prădăciuni probabil, dar ce mai conta)... Deci zahareaua era nu numai colectarea, ci aprovizionarea constantă a armatei, adică transportul constant la locul de cantonare al trupelor (era vorba de distanțe totuși). Oricum, colecta era obligată, căci acesta era rolul harbagiului.

Rămânem la covingerea că asemenea lui Radu Mihnea, Gașpar Grațiani trebuie să fi avut <credință la Împărăție>, căci până la urmă era eminamente un diplomat prin excelență (doar că alături de haraci, la a cărui mărime Grațiani consimțise singurel la desemnare/întronare, zahareaua era o corvoadă mult prea mare pentru o țărișoară mititică, dar tare țăfnoasă și iute dedată la răbufniri aprige de nervozitate). Iată de ce moldovenii s-au dedat mai bucuroși luptei decât muntenii, iată de ce basarabenii ajunseră în final panțări. Căci cu turcul totuși <o

Un morlac (sau uscoc ?) pe scaunul Moldovei. Precizări privind Gașpar Grațiani Partea a XIV-a

Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE
Vineri, 23 Iulie 2021 10:45 -

bălăbăneam>, iar Grațiani trebuie să fi fost un bun și apreciat atlet al <bălăbănirii>.

Când Nicolae Mavrocordat accede la domnie, el pare a obține o reducere a haraciului (dar credm că o plătește anticipat diferența din averea personală).

Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE și Gheorghița N. Dobre din surse scrise și internet